

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра іноземних мов

Інститут вищої освіти НАПН України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Донбаський державний педагогічний університет
Українська асоціація когнітивної лінгвістики і поетики
Всеукраїнська асоціація з мовного тестування та оцінювання

ЯКІСНА МОВНА ОСВІТА
У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ:
ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

*Матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(Суми, 23–24 листопада 2017 року)*

Суми
Сумський державний університет
2017

функцію корекції нерелеванних тлумачень, якщо у цьому виникає потреба.

Медведовська Д.О.
Сумський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Однією з домінуючих тенденцій розвитку сучасного світу є його перехід до інформаційного суспільства, в якому об'єктами і результатами праці переважної частини населення стануть інформаційні ресурси та знання. Ця трансформація відповідно вимагає ґрунтовної підготовки всіх членів соціуму до використання інформаційно-комунікаційних технологій у своїй професійній діяльності. Стрімкий розвиток глобальної мережі Інтернет призвів до комп'ютерної революції в інформаційному світі, в якому комп'ютер є основним засобом комунікації.

Інформатизація освіти в Україні є одним із пріоритетних напрямів реформування. У широкому розумінні - це комплекс соціально-педагогічних перетворень, пов'язаних з насиченням освітніх систем інформаційною продукцією, засобами й технологією, у вузькому - впровадження в заклади системи освіти інформаційних засобів, що ґрунтуються на мікропроцесорній техніці, а також інформаційної продукції і педагогічних технологій, які базуються на цих засобах. [5]

Одним із важливих напрямків розвитку інформатизації освіти є нові комп'ютерні технології. Інтерактивність, інтенсифікація процесу навчання, зворотний зв'язок – помітні переваги цих технологій, котрі зумовили необхідність їх застосування у різних галузях людської діяльності, насамперед у тих, які пов'язані з освітою та професійною підготовкою. Нині помітно зросла кількість досліджень, предметом яких стало використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. Цій темі в Україні присвячені дослідження таких науковців, як В.Ю. Биков, Я.В. Булахова, О.М. Бондаренко, В.Ф. Заболотний, Г.О. Козлакова, О.А. Міщенко, О.П. Пінчук, О.В. Шестопап та інші. [1]

Інформатизація сучасного суспільства, насамперед, пов'язана, з розвитком комп'ютерних технологій, різноманітного програмного забезпечення, глобальних мереж (Інтернет) та мультимедійних технологій.

Мультимедійні засоби навчання займають важливе місце у розвитку інформаційного суспільства. Мультимедійні засоби навчання за Гончаренко С.У. – це комплекс апаратних і програмних засобів, що дозволяють користувачеві спілкуватися з комп'ютером, використовуючи різноманітні, природні для себе середовища: графіку, гіпертексти, звук, анімацію, відео. Мультимедійні системи надають користувачеві персонального комп'ютера такі види інформації: текст; зображення; анімаційні картинки; аудіо коментарі; цифрове відео. Технології, які дозволяють з допомогою комп'ютера інтегрувати, обробляти і водночас відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби і способи обміну інформацією, називаються мультимедійними [4].

Існують різноманітні способи застосування засобів мультимедіа в навчальному процесі, серед яких:

- використання електронних лекторів, тренажерів, підручників, енциклопедій;
- розробка ситуаційно-рольових та інтелектуальних ігор з використанням штучного інтелекту;
- моделювання процесів і явищ;
- забезпечення дистанційної форми навчання;
- проведення інтерактивних освітніх телеконференцій;
- побудова систем контролю й перевірки знань і умінь студентів (використання контролюючих програм-тестів);
- створення і підтримка сайтів навчальних закладів;
- створення презентацій навчального матеріалу;
- здійснення проєктивної і дослідницької діяльності студентів тощо.

Мультимедіа має безперечні переваги перед іншими навчальними технологіями: поєднання логічного й образного способів освоєння інформації; наочність аудіовізуальної інформації та зручність сприйняття; зручна інтерактивна форма подання; мобільність і компактність; можливість оперативного внесення змін. Мультимедійні технології - це не традиційна система плюс комп'ютер, це зовсім інший навчальний процес, який забезпечує розвиток комунікативних, творчих і професійних знань, потребу в самовдосконаленні, постійній самоосвіті. Мультимедіа - це сучасна комп'ютерна інформаційна технологія, що дає змогу об'єднувати в одній комп'ютерній програмно-технічній системі текст, звук, відеозображення, графічне зображення та анімацію (мультиплікацію).

Кожен із застосовуваних інформаційних компонентів має власні виражальні засоби й дидактичні можливості, спрямовані на забезпечення оптимізації процесу навчання [3].

Мультимедійні засоби навчання іноземної мови у вищій школі не можуть замінити викладача, але вони можуть вдосконалити й урізноманітнити діяльність викладача, тим самим підвищуючи продуктивність студентів. Як відомо, людина, при вивченні іноземної мови і не тільки, запам'ятовує двадцять відсотків відео інформації, тридцять відсотків аудіо інформації. Якщо ж поєднати те, що вони бачать, чують і роблять одночасно, то продуктивність запам'ятовування становить вісімдесят відсотків інформації.

Крім того, використання мультимедійних технологій у процесі навчання іноземної мови дозволяє більш широко і повноцінно розкрити творчий потенціал кожного окремо взятого студента.

Проте існують і певні недоліки, що виникають при використанні комп'ютерних технологій. Загальним недоліком більшості існуючих комп'ютерних засобів навчання залишається те, що після їх розробки знаходяться все нові можливості їх практичного застосування. При розробці мультимедійних технологій, як правило, акцент робиться не на навчання, не на допомогу студентові, а на технологію програмної реалізації. На наш погляд, до негативних аспектів застосування мультимедійних технологій можна віднести:

- самостійне навчання (нажаль, не всі студенти здатні скористатися тією свободою, яку надають комп'ютерні матеріали, засновані на гіпертексті);
- розсіювання уваги (часто заплутані і складні способи подання інформації можуть стати причиною відвернення користувача від матеріалу із-за різних невідповідностей).
- великі об'єми інформації, що представляються мультимедійними, тобто комп'ютерними додатками, також можуть відволікати увагу в процесі навчання;
- відсутність «зворотного зв'язку». Як правило, «зворотний зв'язок» обмежується контролем відповідей на рівні «правильно-неправильно», і не підтримує можливості динамічного вибору різних стратегій навчання, і не надає подальших пояснень з приводу вірної або помилкової відповіді; симуляцій не завжди достатньо;
- недостатні навички педагогів. Багато викладачів, особливо в зрілому віці, недостатньою мірою володіють навикам користування мультимедіа;

- складність створення навчальних матеріалів. Створення аудіо, відео, графіки і інших елементів мультимедіа набагато складніше, ніж написання традиційного тексту.

В умовах інформатизації суспільства, комп'ютеризації та впровадження у виробництво сучасних технологій проблема застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців стала провідною в педагогічній теорії та практичній діяльності вищих навчальних закладів України. Застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців є однією з умов підвищення якості навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі, а також запорукою ефективного процесу розбудови відкритої конкурентоспроможної економіки ринкового типу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрієвська В. М. Мультимедійні технології у початковій ланці освіти [Електронний ресурс] / В. М. Андрієвська, Н. В. Олефіренко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – № 2 (16). – URL : <http://www.ime.edu-ua.net/em.html>.
2. Институт международных программ РУДИ [Електронний ресурс]. – URL : www.ido.edu.ru. – Назва з екрана.
3. Информатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології / за ред. О. І. Пушкаря. – К. : Вид. центр «Академія», 2002. – 704 с.
4. Мельник М. В. Формування професійних знань учнів професійних училищ у процесі позаурочної роботи з природничо-математичних дисциплін: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / М. В. Мельник. – Вінниця, 2005. – 22 с.
5. Русіна Н. Г. Сучасні інформаційні технології під час курсового та дипломного проектування / Н. Г. Русіна // Нова педагогічна думка. – 2006. – № 3. – С. 15–17.
6. Сисоєва С. О. Дистанційне навчання: проблема творчого розвитку учнів / С. О. Сисоєва // Неперервна професійна освіта: теорія і практика: науково- методичний журнал. – 2004. – Вип. 1. – С. 37–41.